

**Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet:
Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku**

1.

Názov predmetu	Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola Martina Kukučina, SNP 1199/36, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Iné	Štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v nižšom strednom vzdelávaní plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať im Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s biblickými pojmami, biblickými príbehmi a vyvodzujú z nich Boží odkaz pre dnešného človeka. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú.

3. Ciele predmetu

Prehľbiť si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi. Získať záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v cirkvi. Spoznať biblické postavy Starej zmluvy. Na základe poznávania biblických postáv nadobudnúť spôsobilosť lepšie sa orientovať v rôznych životných postojoch. Spoznať základné rozdelenie Biblie a porozumieť jej posolstvu a významu pre ľudský život. a život v spoločenstve s Bohom aj ľuďmi. Spoznať a uvedomovať si význam modlitby pre duchovný rast. Uvedomovať si dôležitosť spoločenstva a cirkvi pre duchovný rast. Spoznať niektoré základné prvky, ktoré patria k bohoslužobnému životu – služby Božie, kostol, spevník, kresťanské symboly. Porozumieť rozdeleniu a podstate cirkevného roka.

Všeobecný cieľ: Priblížiť žiakom 6. ročníka náboženskej výchovy vzťah a postoje človeka k Pánu Bohu.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- poznať základné životopisné údaje biblických postáv Starej zmluvy a vedieť ich zaradiť v čase
- poznať základné kresťanské normy ľudského správania
- porozumieť modlitbe ako prejavu kresťanskej viery a uvedomovať si ich význam pre život

b) výchovno-vzdelávacie

- prehľbovať vzťah s Pánom Bohom a ľuďmi
- formovať záujem o Božie slovo
- osvojovať si duchovné hodnoty a emocionálne, rozumové a vôľové vlastnosti

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie k učniu

- dôraz na čítanie s porozumením, prácu s textom, vyhľadávanie informácií
- žiaci majú šancu prežiť úspech z vlastnej práce
- možnosť realizácie vlastných nápadov a podpora tvorivosti žiakov

- účasť na olympiáde v rámci regiónu, prípadne i republiky
- vytváranie takých situácií, pri ktorých žiaci zisťujú význam učenia a vzdelávania pre život a prax
- zadávanie zaujímavých úloh k samostatnej práci
- umožniť získavanie poznatkov a vedomostí prostredníctvom skupiny a kolektívu
- možnosť využívania poznatkov iných predmetov

Kompetencie sociálne a personálne

- učiť žiakov zaujať správny postoj ku všetkému, čo narušuje dobré vzťahy v škole, rodine aj v kolektíve, vedieť svoj postoj obhájiť
- viesť žiakov ku schopnosti vytvárať vhodné pravidlá ku spoločnému spoluzitiu na škole a v triede
- učiť základom spolupráce a tímovej práce, viesť k uvedomeniu si, že jedinec je súčasťou tímu a súčasne dôležitou individualitou
- podporovať sebavedomie, sebaopoznanie, viesť žiakov k tomu, aby mali úctu k sebe samým i druhým, vážili si prácu svoju i prácu iných

Pracovné kompetencie

- pracovať s učebnicou a čítankou, čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť, využívať názorný materiál
- pripraviť si jednoduchý projekt, pracovať so zošitom, robiť si poznámky za pomoci učiteľa
- vyhľadávať potrebné informácie na internete

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku			

1. Kniha kníh	<p>Motivačné, expozičné, fixačné, aktivizujúce, problémové, kombinované, diagnostické a klasifikačné (rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, opis, vysvetľovanie, beseda, diskusia, riadený dialóg, film, práca s video a audio nahrávkami, pozorovanie, projekty, problémové vyučovanie, samostatná práca s knihou, ústne a písomné opakovanie, ilustrácia, pojmová mapa, práca s textom, práca s pracovnými listami a s pracovným zošitom, práca s vykladacím materiálom, riešenie modelovej situácií, práca s biblickým textom a obrazom, didaktická hra, Brainstorming, práca v skupinách, skupinové a zážitkové vyučovanie hranie rolí, dramatizácia, spev, modlitba, kreslenie, súťaže,...)</p>	<p>analyticko – syntetický induktívno–deduktívny genetický(vývinový) dogmatický porovnávací analogický</p> <p>Práca s učebnicou, Bibliou, populárno-náučnou literatúrou a encyklopédiami, čítanie doplnkových textov s porozumením, pracovné listy, videodokumenty, tvorba projektu</p>	<p><i>Organizačné formy:</i> vyučovacia hodina, projekty, filmová projekcia vychádzka, exkurzia, beseda, domáca práca</p> <p><i>Sociálne formy:</i> frontálne, diferencované, individuálne, skupinové vyučovanie,</p> <p>práca s IKT, písomné práce, samostatné štúdium, ukážky riešenia úloh, práca s učebnicou, pracovným zošitom, modlitba, kreatívne vyjadrenie myšlienok a názorov (dramatizácia, kreslenie, tvorba plagátu...) kvízy a tajničky, prezentácie k témam</p>
2. Pradejiny SZ			
3. Svedkovia viery SZ			
4. Kresťan a modlitba			
5. Cirkev - Božia rodina			

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a.	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
---	---------------------------	----------------------------	--	---

v. na Slovensku				
1. Kniha kníh	Svedectvo viery Náboženský výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo (2012)	Tabuľa PC Notebook Projektor Interaktívna tabuľa Aplikácie	Biblia, Biblické obrazy Pracovné listy Pripravené prezentácie CD, DVD nosiče	internet, školská knižnica
2. Pradejiny SZ				
3. Svedkovia viery SZ				
4. Kresťan a modlitba				
5. Cirkev - Božia rodina				
6. Cirkevný rok				

7. Hodnotenie a klasifikácia

Stupeň 1 (výborný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotí javov a zákonitosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové a kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný) Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPpP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriadiť vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi PK Človek a hodnoty.

PK Človek a hodnoty v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahrňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: **Človek a hodnoty**

Predmet: **Náboženská výchova - evanjelická**

Ročník: **piaty**

Počet hodín v ročníku: **1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín**

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1. Kniha kníh	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť, prečo je Biblia pre nás dôležitá - opísať, ako vznikla Biblia, - rozpoznať jej rozdelenie, materiály, na ktorých bola písaná, najdôležitejšie preklady, pisateľov - ovládať biblické skratky 	Biblia Boh Kniha kníh vznik, delenie, materiál, preklady, autori pamäť, myslenie, proces	6. hod	Multikulturálna výchova Mediálna výchova Regionálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
2. Pradejiny SZ	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať chronológiu stvorenia podľa biblického rozprávania - popísať biblický proces stvorenia človeka - uvedomiť si svoju zodpovednosť za stvorenie - uvedomiť si dôležitosť poslušnosti voči Pánu Bohu - rozpoznať, čo je to pokušenie, hnev a závišť, - poznať význam dôvery Bohu a jeho starostlivosť o človeka - urobiť si plán pomoci pre svoju širšiu rodinu,) 	stvorenie, poriadok, slovo prví ľudia Adam a Eva vzťahy – rodina, súrodenci poslušnosť – neposlušnosť rešpekt satan, hriech Kain a Ábel Nóach	5. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
3. Svedkovia viery SZ	<ul style="list-style-type: none"> - objasniť, aké je dôležité dôverovať Pánu Bohu 	manželstvo, rodičia Izák a Rebeka	8. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj

	<ul style="list-style-type: none"> - popísať vzájomnú lásku ako dôležitý pilier pre manželstvo a rodinný život - obhájiť potrebu dobrých súrodeneckých vzťahov - rozpoznať, že klamstvo a podvod zraňujú, vedú k hanbe a útek pred ľuďmi a Bohom - vysvetliť, ako možno cez odpustenie nachádzať cestu k sebe - vymenovať niektoré biblické postavy, ktoré si odpustili - uviesť príklady, ako si môže širšia rodina pomáhať - obhájiť, že pomsta nie je správna voľba na riešenie konfliktov - zahrať scénu o súčasnom Ézavovi a Jákobovi 	<p>súrodenci Ézav a Jákob, klamstvo, dedičstvo, prvorodenstvo, nenávisť, útek služba, úspech – neúspech zrada – pomsta Jozef viera nespravodlivosť odpustenie</p>		<p>Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova</p>
4. Kresťan a modlitba	<ul style="list-style-type: none"> - opísať dôležitosť modlitby v živote kresťana, kedy, kde a prečo sa modlíme - uplatniť a prehĺbiť svoj modlitebný život - vysvetliť jednotlivé prosby Modlitby Pánovej 	<p>modlitba rozhovor dôvera</p>	3. hod	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
5. Cirkev - Božia rodina	<ul style="list-style-type: none"> - popísať, čo je cirkev, ako a prečo vznikla - poznať, kto je jej hlavou a kto sú jej predstavitelia - určiť, čo je centrom Služieb Božích, a čo patrí do ich poriadku - vysvetliť slová: liturgia, evanjelium, Krédo - ovládať orientáciu v Evanjelickom spevníku- - popísať, čo je súčasťou evanjelického kostola - určiť, načo slúži kostol, aké ďalšie bohoslužobné výkony, okrem služieb 	<p>cirkev, hlava cirkvi spoločenstvo Krédo služby Božie liturgia Evanjelický spevník Kostol, chrám kresťanské symboly</p>	6. hod	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova</p>

	Božích, sa dejú v chráme			
6. Cirkevný rok	vymenovať, čím sa začína a končí cirkevný rok, aké je jeho základné rozdelenie - zapamätať si sviatky a nedele vianočného kruhu - popísať biblické udalosti, ktoré sa spájajú s Vianocami - popísať udalosti a význam sviatkov Veľkej Noci.]	cirkevný rok sviatky nedele Vianoce Veľká Noc	5. hod	Multikultúrna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezové témy:

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

MDV- mediálna výchova

MUV- multikultúrna výchova

OZO - ochrana života a zdravia

ENV - Enviromentálna výchova

DOV - Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

RLK - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FIG – finančná gramotnosť

Boj proti obezite

Čitateľská gramotnosť